

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 17. maj 2021
(OR. en)

8693/21

EDUC 162
JEUN 48
SOC 261
EMPL 194

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	7985/21
Vedr.:	Rådets konklusioner om lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle som godkendt af Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) på samlingen den 17.-18. maj 2021.

Rådets konklusioner om

lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION, SOM

I FORBINDELSE MED

1. den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bekendtgjorde i fællesskab på det sociale topmøde i 2017 i Göteborg, navnlig det første, tredje og ellevte princip heri
2. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030), hvori forbedret kvalitet, lighed, inklusion og gode uddannelsesresultater for alle er fastsat som første strategiske prioritet

MINDER OM den politiske baggrund, jf. bilaget,

I BETRAGTNING AF

3. resultaterne fra uddannelsesovervågningsrapporten fra 2020, som bl.a. viser:

- a) at der er en høj deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning (ECEC) fra en alder af fire år, hvilket er lige under målet for strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) takket være medlemsstaternes vedholdende indsats, men ulige adgang og kvalitet er fortsat en udfordring
- b) at tallet for unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, lå på 10,2 % i 2019, hvilket næsten opfylder målet for ET 2020. For unge med handicap er andelen imidlertid 20,3 %, og elever født i udlandet har en større sandsynlighed for at forlade uddannelsen for tidligt end deres indfødte jævnaldrende (henholdsvis 22,2 % og 8,9 %). Flere unge mænd end unge kvinder forlader uddannelsen tidligt (henholdsvis 11,9 % og 8,4 %), og denne kløft har stort set været konstant gennem det seneste årti
- c) at resultaterne fra PISA-undersøgelsen fra 2018 viser, at EU ikke har indfriet sit mål for ET 2020 om at nedbringe de dårlige resultater i grundlæggende færdigheder til under 15 %. Gennem det seneste årti er de dårlige resultater faktisk steget i EU som helhed i naturvidenskab og læsning og er forblevet på et stabilt niveau i matematik (22,5 % i læsning, 22,9 % i matematik og 22,3 % i naturvidenskab for EU-27). For så vidt angår dårlige resultater er det kun i læsning, at der stadig er markante forskelle mellem kønnene, idet drengene udgør en højere andel af dem, der klarer sig dårligt. Resultaterne fremhæver desuden skolemiljøets betydning for elevernes trivsel og resultater

- d) at EU og de fleste medlemsstater har nået ET 2020-målet for gennemførelse af en videregående uddannelse på 40 %. Der er imidlertid stadig forskelle mellem kønnene i hele EU, og studerende med færre muligheder har lavere forventninger om at afslutte en videregående uddannelse (43,4 %) end deres jævnaldrende (82,3 %)
- e) at der har været langsomme fremskridt med at øge voksnes deltagelse i læring gennem det seneste årti, og at deltagelsen på tværs af medlemsstaterne fortsat er meget ujævn. Andelen af voksne, der deltog i læring, lå i 2019 på 10,8 % i EU-27, hvilket var en lille stigning i forhold til 7,8 % i 2010 og stadig langt fra målet på 15 %
- f) at den socioøkonomiske baggrund fortsat er den vigtigste faktor for uddannelsesresultater i EU og forhindrer en betydelig andel af unge i at opnå et passende niveau af grundlæggende færdigheder samt forhindrer opadgående social mobilitet,

4. fællesskabsundersøgelsen af husstandes og enkeltpersoners IKT-brug (informations- og kommunikationsteknologier), som viser, at en femtedel af unge (i alderen 16-24) i EU fortsat manglede grundlæggende digitale færdigheder i 2019
5. Eurydicerapporten fra 2020 om "Equity in school education in Europe: Structures, policies and student performance" (lighed inden for skoleuddannelse i Europa: strukturer, politikker og de studerendes resultater), hvori der fastsættes politikker og strukturer, der er forbundet med større lighed i de studerendes resultater, og som viser, at der er stor variation i ligheden i skolerne, både med hensyn til inklusion og retfærdighed, i Europa
6. covid-19-pandemien, der sammen med det omfattende skift til digital undervisning og læring har lagt betydeligt pres på uddannelsessystemerne i hele EU og sandsynligvis vil påvirke fremskridtet mod flere af EU-målene og -indikatorerne på uddannelsesområdet,

MENER FØLGENDE:

7. I forbindelse med den nye strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) og i betragtning af dens overordnede politiske mål om at etablere et europæisk uddannelsesområde er tiden nu inde til at gøre status over de fremskridt, der hidtil er gjort med hensyn til at forbedre lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle, og til at puste nyt liv i samarbejdet på EU-niveau og det nationale arbejde på dette område.

8. Selv om Rådet har beskæftiget sig med spørgsmålene om lighed, inklusiv uddannelse og gode uddannelsesresultater, er de endnu ikke blevet betragtet som en helhed og som indbyrdes forbundne og afhængige punkter, der kan hjælpe med at fastslå uddannelsessystemernes evne til at levere en reel socialt inklusiv, sammenhængende, retfærdig og vellykket uddannelse af høj kvalitet for alle, herunder livslang læring.
9. Navnlig i kølvandet på den globale covid-19-pandemi, som berørte alle uddannelsessystemer, herunder ECEC, har EU's undervisningsministre siden 2020 i flere drøftelser fremhævet betydningen af at forbedre lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at sikre, at ingen lades i stikken.
10. De europæiske uddannelsessystemer bør drage fordel af, at inklusion er en af de vigtigste prioriteter i alle EU-politikker, -finansieringsprogrammer og -instrumenter som f.eks.: det nye Erasmus+-program, som omhandler særlige inklusionsforanstaltninger, Den Europæiske Socialfond Plus, som støtter fremme af lige adgang til uddannelse af høj kvalitet på alle niveauer, navnlig for dårligt stillede grupper, og EU's genopretnings- og resiliensfacilitet, som bør være fuldt ud mobiliseret til at tage hånd om uligheder på uddannelsesområdet, som blev forværret af den nuværende krise.
11. Uddannelsers potentiale til at fremme inklusion anerkendes i høj grad i den i fællesskab proklamerede europæiske søjle for sociale rettigheder samt i handlingsplanen¹ hertil, som Kommissionen vedtog for nylig, og som understreger, at uddannelse er afgørende for at åbne op for nye muligheder for alle,

---

¹ COM(2021) 102 final.

ANERKENDER FØLGENDE:

12. Lighed i adgang og inklusion på uddannelsesområdet og gode uddannelsesresultater for alle er et grundlæggende uddannelsesprincip, men det er fortsat en udfordring for EU's uddannelsessystemer at opnå dette, idet der er betydelige forskelle mellem og i medlemsstaterne.
13. Uddannelse spiller en vigtig rolle med hensyn til at mindske uligheder, navnlig de uligheder, der vedrører socioøkonomisk status, migrantbaggrund, race eller etnisk oprindelse², køn, seksuel orientering og handicap, og der er dokumentation for, at uddannelsessystemerne med de bedste resultater er dem, der lægger vægt på lighed og inklusion.
14. Samarbejdet mellem institutioner for formel og ikkeformel uddannelse har en særlig positiv indvirkning på social inklusion, hvilket blev tydeliggjort under covid-19-pandemien.
15. Eftersom mangfoldigheden og forskellene fortsat øges i samfundet i dag, spiller uddannelsespolitikken en afgørende rolle med hensyn til at forebygge forskelsbehandling og fremme inklusion, integration og respekt for mangfoldighed i Den Europæiske Union. Derfor skal uddannelsessystemerne udformes, således at det sikres, at alle grupper og enkeltpersoner reelt har lige adgang til læringsmuligheder af god kvalitet og mulighed for at afslutte deres uddannelsesforløb med gode resultater.
16. Bestræbelserne skal fortsætte for at sikre, at flere lærende kan afslutte en ungdomsuddannelse (eller tilsvarende) med gode resultater og fortsætte med efter- og videreuddannelse eller en videregående uddannelse, så de kan udvikle værdifuld viden og værdifulde færdigheder og kompetencer gennem hele livet og udnytte deres fulde potentiale.

---

² Der henvises til Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse.

17. I de senere år har de nationale og regionale uddannelsessystemer opnået bedre resultater med hensyn til at sørge for mere lighed i adgang og inklusion, hvilket kan understøtte gode uddannelsesresultater, men der er stadig behov for en yderligere indsats, tiltag og foranstaltninger for samtidig at forbedre lighed, inklusion og gode uddannelsesresultater. Dette omfatter behovet for at yde en mere tilgængelig livslang vejledning af høj kvalitet på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelsestyper³.
18. Det nye Erasmus+-program råder nu over styrkede midler, så det bedre kan fremme social inklusion og lighed og forbedre det opsøgende arbejde over for personer med særlige behov og/eller færre muligheder, herunder ved at gøre mobilitetsaktiviteter mere tilgængelige for en bredere vifte af lærende, lærere, undervisere i læreruddannelsen og andet personale,

FREMHÆVER FØLGENDE:

19. Alle personer bør i alle livets faser have mulighed for at udvikle en bred vifte af nøglekompetencer⁴ for at klare sig godt i nutidens verden, både fagligt og personligt, og være rustet til de nuværende og fremtidige forandringer i samfundet og økonomien, herunder inden for rammerne af den grønne og den digitale omstilling. Dette er i lige så høj grad et spørgsmål om social retfærdighed, som det er et spørgsmål om EU's konkurrenceevne.
20. Uddannelse er afgørende for at forme Europas fremtid og for, at borgerne kan udfolde deres personlighed og trives, er rede til at tilpasse og klare sig på et arbejdsmarked i forandring og engagere sig i et aktivt og ansvarligt medborgerskab.

---

³ I overensstemmelse med Rådets resolution af 21. november 2008 om bedre integration af livslang vejledning i strategierne for livslang læring.

⁴ Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).

21. Covid-19-pandemien har i den grad fremhævet behovet for at løse langvarige strukturelle udfordringer, der rækker ud over pandemiens umiddelbare virkninger, herunder for så vidt angår de lærende børns og undervisernes trivsel og mentale sundhed. Denne situation har øget behovet for at sikre inklusiv uddannelse, herunder ECEC, af høj kvalitet og gøre den tilgængelig for alle lærende uanset deres køn, specifikke socioøkonomiske, etniske, religiøse eller kulturelle baggrund, særlige undervisningsbehov eller andre personlige omstændigheder.
22. Det er afgørende, at alle har lige muligheder for at få en uddannelse, men det er ikke tilstrækkeligt. Der skal lægges særlig vægt på, at problemstillingerne er indbyrdes forbundne, dvs. lærende, der står over for yderligere eller overlappende udfordringer som f.eks. lærende med særlige undervisningsbehov eller lærende, som har et handicap, lærende, som oplever vanskelige personlige omstændigheder, lærende fra socioøkonomiske dårligt stillede miljøer, lærende med migrantbaggrund og fra minoriteter, lærende fra økonomisk belastede områder, fra isolerede områder, ømråder eller fjerntliggende områder såsom regionerne i EU's yderste periferi. Efter samme logik skal der tages hensyn til særligt begavede lærende for at støtte dem i og hjælpe dem med at udnytte deres fulde potentiale.
23. En forbedring af lighed og inklusion på uddannelsesområdet kræver også, at der udvikles en kønssensitiv tilgang til undervisnings- og læringsprocesserne og på uddannelsesinstitutionerne, samtidig med at både kønsstereotyper og skævheder mellem kønnene udfordres og nedbrydes, og at forskelsbehandling på grund af køn eller seksuel orientering forhindres.

24. Uddannelsessystemerne bør tilgodese de forskellige individuelle behov, evner og muligheder hos alle lærende og tilbyde læringsmuligheder for alle, herunder forbindelser med ikkeformelle og uformelle miljøer, såsom samarbejde med bl.a. voksenuddannelsescentre, institutioner eller centre for ungdomsarbejde og kulturelle institutioner.
25. Der skal fortsat gøres en indsats for at ruste alle lærende med de sociale, emotionelle, medborgerlige og interkulturelle kompetencer, der er nødvendige for at bekræfte, styrke og fremme EU's demokratiske værdier, grundlæggende rettigheder, lige muligheder, social inklusion og ikkeforskelsbehandling samt for at fremme et bevidst og aktivt medborgerskab. Med henblik herpå kan uddannelse i medborgerskab spille en vigtig rolle ved at sikre, at alle lærende får en forståelse af og respekt for alle former for mangfoldighed og derved udvikler tolerance, demokratiske holdninger, kritisk tænkning og erhverver interkulturelle kompetencer og kompetencer inden for aktivt medborgerskab.
26. Deltagelse i ECEC udgør et vigtigt fundament for fremtidig personlig, uddannelsesmæssig og jobmæssig succes, hvilket navnlig er vigtigt for børn fra dårligt stillede eller sårbare miljøer. Der er stadig behov for at øge ECEC-ordningernes kvalitet, inklusivitet, tilgængelighed og prisoverkommelighed for at sikre reelle lige muligheder for alle børn for at deltage i ECEC⁵.

---

⁵ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet.

27. Tidligt uddannelsesfrafald og uddannelsesmæssige nederlag giver unge færre socioøkonomiske muligheder, navnlig udsatte unge og de unge, der er mest udsatte for udstødelse. Der skal fortsat gøres en indsats for at sikre reelt inklusive systemer, hvor alle lærende får en uddannelse af høj kvalitet, og hvor deres trivsel og mentale sundhed fremmes og beskyttes. Dette kombineret med forebyggelses- og støtteforanstaltninger på grundlag af lærendes individuelle behov og forbedret livslang vejledning af god kvalitet er afgørende for at nedbringe andelen af tidligt uddannelsesfrafald og lede de lærende på vej, så de kan afslutte en ungdomsuddannelse (eller tilsvarende) med gode resultater og fortsætte med efter- og videreuddannelse eller en videregående uddannelse.
28. Det er afgørende at fremme forbedrede uddannelsesmæssige resultater og støtte en gnidningsløs overgang til arbejdsmarkedet, herunder ved gennem livslang vejledning, livslang læring og voksenlæring og om nødvendigt i forbindelse med opkvalificerings- og omskolingsprocesser at fremme løbende personlig, akademisk og faglig udvikling samt aktivt medborgerskab.
29. Andelen af dem, der klarer sig dårligt, er stadig for høj, og i hele Europa er lærende fra dårligt stillede miljøer, fra økonomisk belastede områder eller fra isolerede områder, øområder eller fjerntliggende områder såsom regionerne i EU's yderste periferi overrepræsenteret blandt dem, der klarer sig dårligt, og dem, der forlader skolen tidligt. Der er derfor fortsat behov for at fastlægge, hvilke uddannelsespolitiske foranstaltninger der bedre kan fremme gode uddannelsesresultater for alle lærende, herunder innovative pædagogiske tilgange.

30. En erhvervsrettet uddannelse, herunder lærlingeuddannelser og andre former for arbejdsbaseret læring, bidrager til lighed ved at sikre, at erhvervsuddannelsesprogrammer er af høj kvalitet, inklusive og tilgængelige for alle, herunder sårbare grupper⁶.
31. Voksenlæring giver ligeledes fleksible muligheder for alle, herunder sårbare grupper, for at få adgang til læring og giver en yderligere chance eller alternativ vej til færdigheder og kvalifikationer.
32. Samarbejde og rettidig informationsudveksling mellem uddannelsesinstitutionerne, ungdomsarbejdssektoren og sundheds- og uddannelsessektoren ville gøre det muligt tidligt at opdage de lærende, der er i fare for tidligt uddannelsesfrafald, og stille mere hensigtsmæssige støtteforanstaltninger til rådighed for sårbare unge som f.eks. unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, herunder gennem den styrkede ungdomsgaranti.
33. En videregående uddannelse kan potentielt fremme lighed og inklusion ved at lette og støtte en gnidningsløs overgang fra en ungdomsuddannelse til en videregående uddannelse for studerende ved at støtte adgangen til en inklusiv uddannelse af høj kvalitet for alle typer af lærende og fremme underrepræsenterede gruppers deltagelse, herunder ikke-traditionelle studerende. Den kan også inddrage voksne yderligere, fremme opkvalificering og omskoling og have betydning for livslang læring gennem fleksible alternativer til fuldtidsuddannelser ved at undersøge konceptet med og anvendelsen af en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser.
34. Det arbejde, der blev udført inden for rammerne af Bologna-processen, er relevant for videreudviklingen af den sociale dimension inden for videregående uddannelser.

---

⁶ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 24. november 2020 om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed.

35. Digital teknologi spiller en vigtig rolle med hensyn til at gøre læringsmiljøer, digital pædagogik, digitale værktøjer og opgaver fleksible, individualiserede og velegnede for forskellige lærende. Den kan fremme reel inklusion, forudsat at spørgsmål vedrørende digitale kløfter med hensyn til digital infrastruktur, konnektivitet og adgang til digitalt udstyr, digitale apparater, ressourcer og færdigheder samt tilgængeligheden heraf for personer med handicap behandles parallelt. Selv om digital teknologi muliggjorde fjernundervisning under covid-19-pandemien, har denne situation desuden understreget de underliggende forskelle i adgangen til digitalt udstyr, konnektivitet og andre former for digitale kløfter såsom de digitale kompetencer hos lærende, undervisere og omsorgspersoner og den tilgængelige støtte til sidstnævnte gruppe.
36. En etisk, ansvarlig og inklusiv anvendelse af nye teknologier som f.eks. kunstig intelligens kan også bidrage til at bygge bro over den digitale kløft og fremme mere inklusiv undervisning og læring.
37. Voksende adgang til virtuelle læringsmiljøer giver mange nye muligheder. Den hyppigere og voksende adgang til og anvendelse af virtuelle læringsmiljøer udsætter imidlertid også de lærende for en større risiko for cybermobning, andre former for chikane på internettet eller for at blive mål for desinformation, navnlig gennem de sociale netværk. Der skal gøres en indsats for at sikre, at lærende og undervisere er uddannet i sikkerhed på internettet og er bevidste om visse platformes eller internetværktøjers potentielle risici, med henblik på at fremme et sikkert virtuelt læringsmiljø. Sideløbende bør uddannelsesinstitutionerne have klare retningslinjer og procedurer som reaktion på disse problemstillinger.

38. Lærere, fagfolk i ECEC-ordningen, andet pædagogisk personale samt ledere af uddannelsesinstitutioner og vejledere på alle niveauer er afgørende for at støtte lighed, inklusion og gode resultater på uddannelsesområdet for alle. For at kunne udføre denne funktion skal de være yderst kompetente og rustet med de færdigheder, kompetencer og den baggrundsviden, der er nødvendige for at forstå og håndtere uddannelsesmæssige handicap og undervise i stadig mere mangfoldige, flersprogede og multikulturelle miljøer.
39. Læreres og andre underviseres grunduddannelse, indføring i faget og løbende faglige udvikling bør tilpasses de relevante nationale og regionale standarder, hvor det er hensigtsmæssigt, og uddannelsesinstitutionernes udviklingsprocesser. Dette er af afgørende betydning for at anlægge nye tilgange med henblik på bedre at kunne reagere på nye og udfordrende realiteter som f.eks. dem, der vedrører den digitale og den grønne omstilling. Der skal gøres en indsats for at støtte lærere, ledere af uddannelsesinstitutioner og vejledere med hensyn til at fremme lighed, undervisningens kvalitet og livslang vejledning. Der skal desuden gøres en indsats for at tiltrække de bedste kandidater til faget og løse manglen på lærere, når det er nødvendigt, gennem bedre og mere fleksible ansættelsesstrategier. Dette vil sideløbende bidrage til at øge uddannelsesinstitutionernes kvalitet og inklusivitet og derved forbedre uddannelsessystemernes forvaltning,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL I OVERENSSTEMMELSE MED NATIONALE FORHOLD OG NÆRHEDSPRINCIPPET

40. at gennemføre uddannelsespolitiske foranstaltninger og, hvor det er hensigtsmæssigt, tilstræbe reformer inden for uddannelsessystemerne, hvor der ses på hele uddannelsesspektret i en samlet institutionel tilgang for at styrke lige muligheder og inklusion og fremme gode uddannelsesresultater på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelses typer, navnlig ved:
- a) at imødekomme en stadig mere mangfoldig gruppe af lærende og styrke adgangen til inklusiv uddannelse af høj kvalitet for alle lærende, herunder dårligt stillede og sårbare grupper såsom lærende, der er i risiko for fattigdom og social udstødelse, og lærende med særlige læringsbehov, personer med handicap, personer med et lavere kvalifikationsniveau, personer med migrantbaggrund, personer fra minoriteter og lærende med færre muligheder som følge af deres geografiske placering og/eller deres socioøkonomisk ugunstige situation
  - b) at fremme omfattende strategier for gode uddannelsesresultater på nationalt og regionalt plan på grundlag af et stærkt tværsektorielt samarbejde på alle niveauer med henblik på at fremme en vellykket færdiggørelse af ungdomsuddannelser (eller tilsvarende) og vellykkede uddannelsesforløb og mindske tidligt uddannelsesfrafald og dårlige resultater, herunder ved at støtte en samlet institutionel tilgang og tværfagligt samarbejde i og uden for skolerne med en overordnet inklusiv uddannelsesvision med de lærende i centrum, fremme tidlig opdagelse af tegn på manglende engagement, styrke personlig vejledning og støtterammer for udsatte lærende og fremme og støtte inddragelsen af forældre, omsorgspersoner, familier og lokalsamfund

- c) at arbejde hen imod, at alle lærende når et grundlæggende kompetenceniveau inden for grundlæggende færdigheder, herunder digitale færdigheder, med særligt fokus på grupper med risiko for dårlige resultater og uddannelsesfrafald, herunder fastlæggelse af effektive politiske reformer til støtte for bedre resultater inden for grundlæggende færdigheder, navnlig hvad angår læseplaner og/eller bedømmelser og livslang vejledning, samt institutionernes og personalets evne til at tænke innovativt og udvikle læringsmetoder og -miljøer med de studerende i centrum
- d) at arbejde hen imod at sikre, at alle lærende, herunder særligt begavede lærende, støttes i tilstrækkelig grad og udfordres intellektuelt i overensstemmelse med deres evner og kapacitet, samtidig med at deres fysiske, emotionelle og mentale trivsel beskyttes
- e) at bevare uddannelsesinstitutioner som sikre miljøer uden vold, racisme, mobning, cybermobning, seksuel chikane, sexisme, skadelig tale, desinformation, misinformation og nogen form for forskelsbehandling
- f) at fremme et sikkert, imødekommende og støttende læringsmiljø, herunder på internettet, hvor alle lærende kan vokse og udvikle sig som personer og medlemmer af lokalsamfundet og føle sig respekteret, værdsat og anerkendt på grund af deres særlige talent og behov, samtidig med at der stilles tilstrækkeligt høje forventninger til alle lærende og drages omsorg om deres individuelle trivsel
- g) at sikre, at interne og eksterne kvalitetssikringsprocedurer i uddannelsesinstitutionerne tager hensyn til spørgsmål om lighed i adgang og inklusion og gode uddannelsesresultater for alle lærende

- h) i overensstemmelse med nationale og regionale forhold at overveje at gennemføre reelle politikker for livslang vejledning, som sikrer erhvervsvejledning og muligheder for udvikling af erhvervsmæssige færdigheder på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelses typer, herunder for at støtte borgernes omstillinger i arbejdslivet gennem hele livet
  - i) at fremme flersprogethed i uddannelsesinstitutionerne ved at værdsætte og mobilisere de lærendes sproglige baggrund og derved både styrke sprogkunderskaberne i skolen og støtte tilegnelsen af yderligere sprogfærdigheder
  - j) at sikre adgang til læringsmuligheder og inklusive miljøer og stille individuelle støtteforanstaltninger i læringsmiljøer til rådighed, som maksimerer den akademiske og sociale udvikling for personer med handicap med henblik på at lette deres uddannelse⁷
  - k) at arbejde på at forebygge psykologiske problemer blandt lærende og støtte lærende med psykologiske problemer, herunder om nødvendigt gennem adgang til professionel støtte
41. at tilskynde til en bred dialog, et bredt samarbejde og brede innovative tilgange mellem de offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutionerne og vigtige interessenter såsom lokalsamfundene, lokale og regionale forvaltninger, forældre og omsorgspersoner, familien i bred forstand, aktører på ungdomsområdet, sociale mæglere og kulturmæglere, frivillige, arbejdsmarkedets parter, arbejdsgivere og civilsamfundet med henblik på at sikre, at der fastsættes inklusive uddannelsesstrategier, som fremmer lighed og inklusion og opfylder det brede samfunds behov

---

⁷ I overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030.

42. at opfordre til, at der tilbydes læringsmuligheder til alle lærende, så de kan deltage i fleksible uddannelsesforløb gennem hele livet, herunder gennem validering af realkompetencer, herunder i ikkeformelle og uformelle miljøer og gennem fleksible tilgange, blandt andet ved at undersøge mulighederne for et koncept for og anvendelse af en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser, samtidig med at det centrale princip om komplette uddannelsesprogrammer inden for grunduddannelse, ikke undergraves
43. at tilskynde til og lette adgangen til ECEC af høj kvalitet for alle børn uanset deres personlige, familiemæssige eller sociale omstændigheder og tilstræbe yderligere gennemførelse af den europæiske kvalitetsramme for ECEC-ordninger af høj kvalitet, herunder ved fortsat at investere i ECEC for at give adgang til flere børn og styrke kvalitetsstandarderne
44. at tilbyde muligheder for en yderligere chance, herunder fleksible opkvalificerings- og omskolingsforløb, til de voksne, der har forladt grunduddannelsen med ingen eller et lavt kvalifikationsniveau
45. at undersøge mulighederne for at udvikle og styrke indsamling og overvågning af nationale data samt systemer til evaluering heraf, der er opdelt efter køn og andre relevante parametre, hvilket ville gøre det muligt for medlemsstaterne at vurdere de enkelte politiske initiativers virkning og således hjælpe med at måle fremskridt med fremme af lighed, inklusion og gode resultater i uddannelsessystemerne
46. fortsat at gøre brug af Det Europæiske Agentur for Inklusion og Specialundervisning, hvis det er relevant, med henblik på at gennemføre, overvåge, dokumentere og udbrede vellykkede inklusive tilgange i uddannelsessystemerne

47. at anvende europæiske samarbejdsværktøjer til uddannelsesinstitutionerne fuldt ud som f.eks. eTwinning-plattformen, School Education Gateway og EPALÉ (elektronisk platform for voksenuddannelse i Europa) for at styrke samarbejdet og udvekslingen af oplysninger, bedste praksis og ressourcer med hensyn til fremme af lighed, inklusion og gode uddannelsesresultater i uddannelsesinstitutionerne
48. at øge rådigheden af, tilgængeligheden af, adgangen til og kvaliteten af digitalt udstyr og digital infrastruktur, konnektivitet, åbne og digitale uddannelsesressourcer og pædagogiske metoder på alle uddannelsesniveauer med målrettet støtte for at sikre reel adgang for lærende, der er dårligt stillet, og lærende med handicap i alle aldre og samtidig imødekomme behovet for at udvikle grundlæggende og avancerede digitale færdigheder og kompetencer på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelsesstyper med henblik på fuldt ud at udnytte potentialet ved digital uddannelse i retning af at skabe mere inklusive og resultatskabende undervisnings- og læringsmiljøer
49. at sikre, at lærere, fagfolk i ECEC-ordningen, pædagogisk personale og andre undervisere samt ledere af uddannelsesinstitutioner på alle niveauer modtager al den støtte, som de har behov for, herunder den nødvendige grunduddannelse, indføring i faget og løbende faglig udvikling, for at forstå og håndtere uddannelsesmæssige handicap og imødegå personlige fordomme og forudindtagethed med henblik på i samarbejde med andre interessenter at fremme reel inklusion og gode resultater, håndtere mangfoldighed, fremme en reel motivation til at lære og levere læringsresultater af høj kvalitet for en forskelligartet målgruppe. Dette omfatter støtte til udviklingen af grundlæggende og avancerede digitale kompetencer og innovativ pædagogik og udviklingen af sociale og emotionelle færdigheder, samtidig med at undervisernes trivsel og mentale sundhed fremmes
50. at løse manglen på lærere, hvor den forekommer, navnlig i forbindelse med specialundervisning og i multikulturelle og flersprogede miljøer

51. at fortsætte med gennemførelsen af forpligtelserne i henhold til Pariserklæringen fra 2015, navnlig gennem uddannelse i medborgerskab, med henblik på at fremme aktivt medborgerskab, tolerance og demokratiske holdninger, interkulturelle kompetencer, digitale færdigheder og mediekendskab og kritisk tænkning
52. i overensstemmelse med nationale eller regionale behov at gøre fuld brug af alle tilgængelige regionale og nationale finansieringsmekanismer og -programmer og EU-finansieringsmekanismer og -programmer såsom Erasmus+, Den Europæiske Socialfond Plus sammen med andre europæiske struktur- og investeringsfonde, InvestEU og de nye muligheder under genopretnings- og resiliensfaciliteten med henblik på at fremme bæredygtige investeringer i retfærdig og inklusiv uddannelse for at fremme gode uddannelsesresultater for alle,

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL I OVERENSSTEMMELSE MED DERES KOMPETENCER OG UNDER BEHØRIG HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET

53. at anvende mulighederne maksimalt under den nye strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) gennem den åbne koordinationsmetode for at fremme udveksling af god praksis og innovative tilgange til, hvordan der kan opnås mere retfærdig og inklusiv uddannelse, som fremmer gode resultater, navnlig ved at styrke gensidig læring og peerlæring og om nødvendigt gennemføre forskning og undersøgelser for at fremme evidensbaseret politikudformning og for at udvikle og udbrede vellykket politisk praksis om lighed, inklusion og gode uddannelsesresultater for alle,

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL I OVERENSSTEMMELSE MED TRAKTATERNE OG MED FULD RESPEKT FOR NÆRHEDSPRINCIPPET

54. at samarbejde med medlemsstaterne om de initiativer, som Kommissionen har bebudet i forbindelse med den europæiske dagsorden for færdigheder, det europæiske uddannelsesområde og handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027, som vil forbedre lighed, inklusion og gode resultater på uddannelsesområdet, samt strategien for børns rettigheder, strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 og handlingsplanen om gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder børnegarantien
55. at arbejde med et initiativ, der har til formål i samarbejde med medlemsstaterne at udarbejde politiske retningslinjer om at mindske dårlige resultater og øge gennemførelsen af ungdomsuddannelser (eller tilsvarende), bidrage til at øge kompetenceniveauerne, fjerne forbindelsen mellem gennemførelse af en uddannelse og socioøkonomisk baggrund samt forebygge ungdomsarbejdsløshed
56. at gennemføre den strategiske dialog med medlemsstaterne med fokus på at udvikle et velfungerende digitalt økosystem og styrke de digitale færdigheder og kompetencer i forbindelse med den digitale omstilling på uddannelsesområdet
57. at opstille politiske retningslinjer for medlemsstaterne om onlinelæring og fjernlæring i primæruddannelsen og uddannelsen på sekundærtrinnet for at øge skoleuddannelsers inklusivitet og fleksibilitet og øge udviklingen af almene kompetencer hos alle lærende
58. at støtte samarbejdet mellem relevante interesseorganisationer på europæisk, nationalt og regionalt plan og myndighederne i medlemsstaterne med ansvar for uddannelse, så de i fællesskab kan give input til politikanbefalinger om innovative og tværfaglige undervisnings- og læringstilgange for grundlæggende færdigheder

59. at styrke samarbejdet om lighed i adgang og inklusion på uddannelsesområdet og gode uddannelsesresultater for alle med de relevante europæiske institutioner og agenturer som f.eks. Det Europæiske Agentur for Inklusion og Specialundervisning og med de relevante internationale organisationer såsom Europarådet, OECD, FN og UNESCO, i samarbejde med medlemsstaterne
60. på grundlag af ekspertudtalelsen fra Den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks at arbejde med forslag til mulige indikatorer eller mål på EU-niveau på områderne lighed og inklusion
61. at undersøge mulighederne for at udvikle og styrke den europæiske dataindsamling, navnlig i Eurostat, for at lette vurderingen af politiske initiativer og foranstaltninger til fremme af lighed, inklusion og gode resultater i uddannelsessystemerne i hele EU, uden at medlemsstaterne samtidig pålægges yderligere byrder
62. i tæt samarbejde med medlemsstaterne at anvende ekspertgruppen om kvalitetsinvesteringer i uddannelse til at undersøge, hvordan effektive investeringer i personers kompetencer og i infrastruktur kan hjælpe med at fremme lighed og inklusion på uddannelsesområdet
63. at nedsætte en ekspertgruppe til at udarbejde forslag til strategier til at skabe støttende læringsmiljøer for grupper med risiko for dårlige resultater og til at støtte trivsel i skolen
64. at nedsætte en ekspertgruppe, der skal fokusere på fremme af digitale færdigheder og bekæmpelse af desinformation, hvilket er afgørende for at skabe en sikker, bestyrkende og inklusiv internetoplevelse for alle.

POLITISK BAGGRUND

1. Rådets konklusioner om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) (12. maj 2009)
2. Rådets henstilling om politikker, som skal mindske skolefrafald (28. juni 2011)
3. Rådets resolution om en ny dagsorden for voksenuddannelse (20. december 2011)
4. Rådets henstilling om validering af ikkeformel og uformel læring (20. december 2012)
5. Erklæring om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse (17. marts 2015 i Paris)
6. Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) – Nye prioritetsområder for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (23.-24. november 2015)
7. Rådets konklusioner om mindskelse af skolefrafald og fremme af succes i skolen (15. december 2015)
8. Rådets henstilling om opkvalificeringsforløb: Nye muligheder for voksne (19. december 2016)

9. Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om inklusion i mangfoldighed for at sikre uddannelse af høj kvalitet for alle (17. februar 2017)
10. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Skoleudvikling og fremragende undervisning for en god begyndelse i livet" (30. maj 2017)
11. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur: Europa-Kommissionens bidrag til stats- og regeringschefernes møde i Göteborg" (17. november 2017)
12. Rådets henstilling om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen (22. maj 2018)
13. Rådets konklusioner om at arbejde hen imod en vision om et europæisk uddannelsesområde (22. maj 2018)
14. Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (26. november 2018)
15. Rådets henstilling om en samlet tilgang til sprogundervisning og sprogindlæring (22. maj 2019)
16. Rådets henstilling om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet (22. maj 2019)

17. Rådets resolution om videreudvikling af det europæiske uddannelsesområde for at støtte fremtidsorienterede uddannelsessystemer (8. november 2019)
18. Rådets konklusioner om fremtidens europæiske lærere og undervisere (9. juni 2020)
19. Rådets konklusioner om imødegåelse af covid-19-krisen på uddannelsesområdet (16. juni 2020)
20. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed" (1. juli 2020)
21. En Union med lighed: EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025 (18. september 2020)
22. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025" (30. september 2020)
23. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Handlingsplan for digital uddannelse 2021-2027 – Omstilling af uddannelsessystemerne med henblik på den digitale tidsalder" (30. september 2020)
24. Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (24. november 2020)
25. Rådets konklusioner om digital uddannelse i Europas vidensamfund (24. november 2020)

26. Osnabrückerklæringen om erhvervsrettet uddannelse som katalysator for genopretning og retfærdig omstilling til digitale og grønne økonomier (30. november 2020)
  27. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (18. februar 2021)
  28. Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 (3. marts 2021)
  29. EU-strategi for børns rettigheder (24. marts 2021).
-